Kynningu á húsnæðisúrræði fyrir fólk sem er heimilislaust og með fjölþættan vanda

Skaðaminnkandi hugmyndafræði

Sigþrúður Erla Arnardóttir, framkvæmdastjóri ÞVMH

Hrafnhildur Ólöf Ólafsdóttir, deildarstjóri ÞVMH

Á fundi velferðarráðs Reykjavíkurborgar sem haldinn var 28. apríl 2016 var lögð fram eftirfarandi bókun: „Velferðarráð…leggur áherslu á að **skaðaminnkandi hugmyndafræði** sé höfð til hliðsjónar á öllum starfsstöðvum sviðsins sem þjónustar utangarðsfólk og fíkla, eftir því sem við á.“

http://reykjavik.is/fundargerd/fundur-nr-285-0.

Skaðaminnkandi nálgun

Hugmyndafræði skaðaminnkunar felur í sér að draga úr skaðlegum áhrifum vímuefnaneyslu á notendur vímuefna, fjölskyldur þeirra, nærsamfélagið og samfélagið í heild.

Það sem einkennir þessa leið er viðleitni til að lágmarka skaðann sem neyslan veldur fremur en að fyrirbyggja sjálfa notkunina.

Þannig hefur skaðaminnkun sterka skírskotun til lýðheilsu og mannréttinda

Formleg skaðaminnkunarúrræði sem eru til staðar hér á landi:

• Frú Ragnheiður nálaskiptiþjónusta og færanleg heilbrigðisþjónusta rekin af Rauða krossinum í Reykjavík.

• Konukot -athvarf fyrri heimilislausar konur rekið af Rauða krossinum í Reykjavík með rekstrarfé frá velferðarsviði Reykjavíkurborgar.

Úrræði/þjónusta sem leiða til skaðaminnkunar:

• Viðhaldsmeðferð hjá SÁÁ.

• Gistiskýli rekið af Reykjavíkurborg.

• Neyðarskýlið granda rekið af Reykjavíkurborg

• Búsetuúrræði fyrir einstaklinga í virkri vímuefnanotkun rekin af Reykjavíkurborg.

• Skaðaminnkunarinnlögn (hvíldarinnlagnir á Sjúkrahúsinu Vogi og móttökudeild fíknimeðferðar Landspítala).

• Vettvangs- og ráðgjafateymi á vegum velferðarsviðs Reykjavíkurborgar

https://www.stjornarradid.is/media/velferdarraduneytimedia/media/frettir2016/Fykniskyrsla_30082016.pdf

Húsnæði fyrst (HF) hugmyndafræði

- Miðar að því að þjónusta fólk sem vegna geðræns vanda, frávika í þroska, vímuefnavanda eða annarra ástæðna á sögu um erfiðleika við að halda heimili og hefur mikla og flókna þjónustuþörf.

- Áhersla á lágþröskuldaumhverfi eða auðvelt aðgengi sem byggir á gildum skaðaminnkunar.

- Þróuð í Bandaríkjunum um miðjan tíunda áratug 20. aldar, telst gagnreynd og er notuð alþjóðlega sem aðalhugmyndafræði í þjónustu við heimilislaust fólk.

- Gengur út frá því að húsnæði sé grunnþörf og teljist til mannréttinda.

- Aðeins þegar þessari grunnþörf sé mætt, geti einstaklingurinn ráðið við aðrar áskoranir.

Húsnæði fyrst

- Dregur úr bráðakomum á sjúkrahúsum og heilsugæslu
- Dregur úr innlögnum á sjúkrahús
- Dregur úr notkun á neyðarathvörfum
- Dregur úr tíðni vímuefnameðferða
- Dregur úr tíðni fangelsunar
- Leiðir til meiri lífsgæða þjónustuþega og aðstandenda
- Dregur úr álagi á nærsamfélag, stofnanir ríkis og sveitarfélaga

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Hlutverk VoR

1. Veita HMFÞ **nærþjónustu** og ráðgjöf undir formerkjum HF
   - Á vettvangi, smáhýsum, stökum HF íbúðum, í neyðarskýlum.

2. Yfirsýn yfir málaflokk heimilislausra með miklar og flóknar þjónustuþarfir

   - Sinnir **forvörnum:** bjóða gestum neyðarskýla stuðning og aðstoð við að tengjast ráðgjafa á þjónustumiðstöð.
   - Sinna **vettvangsstarfi** og tilfallandi verkefnum varðandi markhóp þjónustunnar (t.d. viðbragðsáætlun v/veðurs).

8 grunnþættir HF *(Housing First/Húsnæði fyrst)*

- Húsnæði er hluti mannréttinda
- Stuðningur er á forsendum notanda
- Húsnæði og stuðningur eru aðskilin
- Batahugmyndafræði
- Skaðaminnkandi nálgun
- Stuðningur er án þvingunar
- Nálgun er einstaklingsmiðuð
- Stuðningur er sveigjanlegur og meðan þörf er á

„Leiðarljós Starfsfólk velferðarsviðs sem vinnur með heimilislausum, sem og allt starfsfólk Reykjavíkurborgar, skal hafa það að leiðarljósi að sýna virðingu á öllum stigum þjónustunnar. Áhersla er á að efla og auka sjálfsvirðingu notandans, valdefla einstaklinginn og draga úr fordómum í samfélaginu. Öll þjónusta skal stuðla að framangreindum þáttum.„

(Stefna í málefnum heimilislausra 2019-2025)

Þjónusta VoR tekur mið af:

Hugmyndafræði um **sjálfstætt líf:** almenn nálgun velferðarsviðs í búsetuþjónustu. Virðing, samstarf og ábyrgð höfð að leiðarljósi.

Skaðaminnkandi nálgun: miðar að því að draga úr skaðlegum áhrifum jaðarsetningar, einnig að draga úr skaðsemi og áhættu sem geta fylgt vímuefnanotkun. Markmið að halda fólki á lífi + auka heilsu og lífsgæði.

Batahugmyndafræði: valdefling og stuðningur við notendur til að stjórna eigin lífi. Markmið að lágmarka þann heilsu-, félags- og fjárhagslegan skaða sem einstaklingarnir og samfélagið verða fyrir sem afleiðing af vímuefnanotkun og annarrar áhættuhegðun.

Áhugahvetjandi samtal: gagnreynd aðferðarfræði í samskiptum og vinnu með fólk sem hefur áhuga á breytingum í lífi sínu.

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Húsnæði

- Smáhýsi – 4 hús
- Samliggjandi íbúðir – N74, H121, H79, M20 – 34 einstaklingar
- Dreifðar íbúðir og íbúðir í sjálfstæðri búsetu – 17 einstaklingar
- Neyðarskýlum – L48, G1a, Konukot – 52 rými

- Húsnæði fyrir heimilislausa - 61 á bið

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

H79

- Hringbraut 79 er nýr íbúðakjarni fyrir 6 konur með geðfatlanir og fjölþættan vanda.
- Þann 21. október síðastliðinn hófst starfsemin formlega þegar 4 konur fluttu inn.
- Unnið er á sólarhringsvöktum og er starfið unnið út frá skaðaminnkandi nálgun,
- batahugmyndafræði og hugmyndafræði um sjálfstætt líf.
- Forstöðumaður er Soffía Hjördís Ólafsdóttir, félagsráðgjafi.

M20

- Íbúðakjarni fyrir 8 tvígreinda karlmenn með geðfötlun og fjölþættan vanda.
- Íbúar hafa allir sérherbergi, setustofa er sameiginleg sem og eldhús og þvottaaðstaða.
- Boðið er upp á morgunmat og eina heita máltíð á dag.
- Unnið er á sólarhringsvöktum og er starfið unnið út frá skaðaminnkandi nálgun,
- batahugmyndafræði og hugmyndafræði um sjálfstætt líf.
- Forstöðumaður er Aðalsteinn Baldursson, hjúkrunarfræðingur.

N74

- Heimili fyrir átta karla.
- Íbúar hafa allir sérherbergi, setustofa er sameiginleg sem og eldhús og þvottaaðstaða.
- Boðið er upp á morgunmat og eina heita máltíð á dag.
- Ætlað fyrir þann hóp heimilislausra karla sem verst eru settir og erfiðlegast hefur gengið að veita þjónustu.
- Algengt er að þessir einstaklingar séu með tvíþættan vanda, þ.e. bæði vímuefnavanda og geðvanda, ásamt því að vera með miklar og flóknar þjónustuþarfir.
- Ekki er gerð krafa um að umsækjandi sé hættur neyslu áfengis og/eða annarra vímuefna

H121

- Hringbraut er úrræði með 11 íbúðum, en þar af eru fimm íbúðir sérstaklega ætlaðar fyrir konur.
- Íbúðirnar eru hver um 52–54 m². Í hverri íbúð er eldhús, stofa, svefnherbergi, baðherbergi og forstofa.
- Um er að ræða sjálfstæða búsetu heimilislausra sem byggir á HF hugmyndafræðinni.
- Úrræðið er fyrir heimilislausar konur og karla með miklar og flóknar þjónustuþarfir og erfiðlega hefur gengið að veita þjónustu

G1a, L48, Konukot

Grótta
Örfirisey
Grandi
eltjarnarnes
Reykjavík
Héðinsgata
Viðey
Geldinganes
Mosfellsbær
Gufunes
Guðrúnartún
Elliðaárvogur
Korpúlfsstaðaá
Úlfars
Skógarhlíð
Veðurstofuhæð
Höfðabakki
Skerjafjörður
Kópavogur
Fossvogur
Elliðaár
Reynisvatn
Álftanes
Garðabær
Kópavogur
Rauðavatn
Skógtjörn
Arnarnesvogur
Bugða

BREYTING Á DEILISKIPULAGINU „VOGABYGGÐ 1“ VEGNA NÝRRAR LÓÐAR FYRIR SMÁHÝSI

Úr Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030

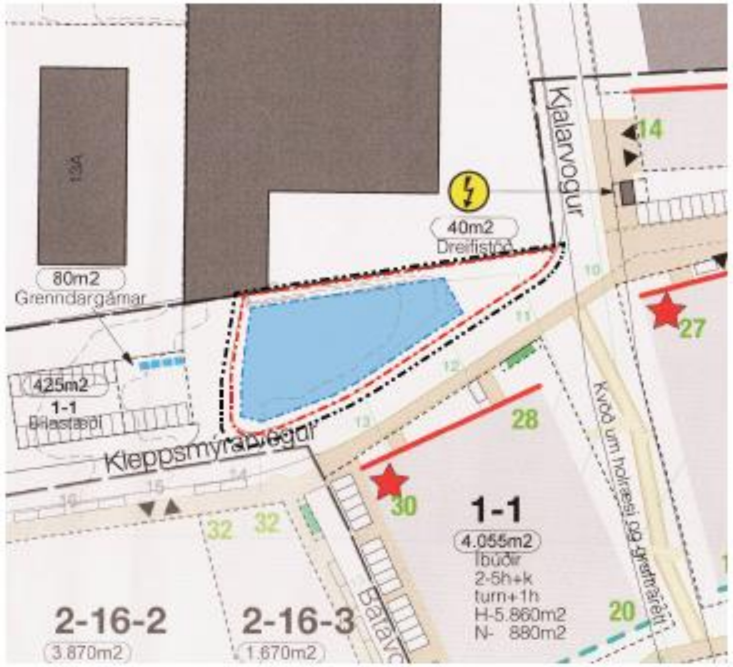

DEILISKIPULAGSBREYTING 1:1000

SKÝRINGARUPPDRÁTTUR 1:1000
tillaga að fyrirkomulagi húsa

VOR – teymið

- Vettvangs- og ráðgjafateymi heimsækir skjólstæðinga Velferðarsviðs á hverjum degi, 1-3x. Aðstoðar við dagleg verkefni og veitir stuðning.

- Vaktsími: 665 7600. **Netfang: vor.teymid@reykjavik.is**
- Nýtt verklag 2019 (í kjölfar nýrrar stefnu).
- Nýjar kröfulýsingar 2020
- Umsóknir í gegnum ráðgjafa á þjónustumiðstöð.

Virðing

Virkni

Velferð

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar

Höfðatorg, Borgartún 12-14

105 Reykjavík

Sími 411 1111

www.reykjavik.is/velferd

www.facebook.com/velferdarsvid